

70 שנה לצ'יזבטרון

Ha'Chizbatron – 70 Years

אדר התשע"ח - 2/2018 - 1038

הצ'יזבטרון הפיק ארבע תוכניות במסגרת הצבאית ותוכנית חמישית כתיאטרון אזרחי. בתוכנית החמישית עזב אותנו שייקה אופיר, כשהחליט ללמוד פנטומימה אצל מרסל מרסו בפריז. מובן שחסרוננו הורגש מייד, שכן התוכנית החמישית לא קלעה ללב הציבור על אף שהיה בה חומר ראוי (ייתכן שהיה פוליטי מדי).

כמה מאיתנו הלכו ללמוד משחק בבית-הספר של התיאטרון הקאמרי, והאחרים חזרו לבתיהם. יש לנו זיכרונות נפלאים, שכל אחד מאיתנו נושא בליבו עד הסוף. הסוף עושה את שלו. נותרנו היום שלושה חברים: נעמי פולני, שלימלה בר-שביט ורבקהלה קרמר. אנו נפגשים אחת לחודש ומעלים זיכרונות.

רבקהלה קרמר

תיאור הבול ומעטפת היום הראשון

בבול ובמעטפה נראה תצלום של הופעת חברי הצ'יזבטרון מתחת לאוהל - באדיבות הארכיון של מוזאון הפלמ"ח. בבול נראה חלק מאיור של אריה נבון, מאוסף המוזאון הישראלי לקריקטורה וקומיקס, חולון, באדיבות המשפחה. כמו כן נראה סמל הפלמ"ח.

הצ'יזבטרון - להקת הפלמ"ח 1948-1950

"להקת הצ'יזבטרון קמה מתוך הפלמ"ח במלחמת העצמאות וליוותה את צבא האביונים, העולה מן המחתרת אל מול פני המלחמה החזקה", דברי המשורר חיים גורי.

המשורר הפלמ"חניק, חיים חפר, ידע והבין שהלוחמים זקוקים לרגיעה בין הקרבות הקשים. הוא היה מודע לנושא של הלהקות הצבאיות, ידע על תפקידן בצבא האדום במלחמת העולם השנייה וחשב שגם אצלנו חייבת לקום להקה כזו. חיים פנה ליגאל אלון בבקשה לקבל תקציב של עשר לירות שטרלינג לרכישה של אקורדיון. יגאל התלהב מן הרעיון והשיג את הסכום לרכישת הכלי. כך החלה את דרכה הלהקה החשובה והמצליחה, שהשאירה את חותמה על שירי מופת לדורות הבאים.

בתוכנית הראשונה היו קטעים מאולתרים ומנגינות זרות שחיים חפר היטיב לחבר להן טקסטים. שייקה אופיר ונעמי פולני גויסו מתוך שורות הפלמ"ח עצמו, ויגאל זילבר ליווה עם האקורדיון. הנגב היה אז במצור ורק בטיסה אפשר היה להגיע אליו. הלהקה ירדה בטיסה, עברה ממשלט למשלט והתקבלה באהבה רבה. בדרך לקיבוץ בארי עלתה המשאית של הלהקה על מוקש, וכתוצאה מכך נפגעה אהלה הלוי באופן חמור והפכה לנכת צה"ל. מובן שאירוע זה יצר מצב חדש, והיה צורך להתארגן מחדש ואף לכתוב חומר חדש. כאן נכנס לתמונה הבמאי שמואל בונים, וגויסו ללהקה חברים חדשים.

חפר כתב טקסטים למנגינות של המוזיקאים: סשה ארגוב, משה וילנסקי, פרשקו ודוד זדהי. מתוך שירי הצ'יזבטרון הידועים: הרעות, היו זמנים, הן אפשר, היי הג'יפ, הכול עניין של אופי ועוד.

עיצוב בול: ראנת אבודרהם דדון, טוביה קורץ
עיצוב מעטפה וחותמת: ראנת אבודרהם דדון
Stamp Design: Renat Abudraham Dadon, Tuvia Kurtz
FDC & Cancellation Design: Renat Abudraham Dadon

Ha'Chizbatron – 70 Years

Ha'Chizbatron – The Palmach Troupe 1948-1950

"The Chizbatron Troupe was established from within the Palmach during Israel's War of Independence and accompanied the paupers' army that arose from the underground organizations to face intense war", poet Haim Gouri.

Poet Haim Hefer, a veteran of the Palmach, knew and understood that the soldiers desperately needed a respite between the fierce battles. He knew of the Red Army military bands and the role they played during WWII and thought to establish such a band in Israel as well. He asked Palmach commander Yigal Alon for a budget of 10 GBP to purchase an accordion. Alon liked the idea and provided the requested funds. Thus began this important and successful troupe, which left its mark on musical masterpieces for generations to come.

The first production included improvised skits and foreign melodies to which Haim Hefer added well written texts. Shaïke Ophir and Naomi Polany were recruited from among the Palmach ranks, accompanied by Yoel Zilber on the accordion. The Negev desert area was under siege at that time, and was accessible only via air. The troupe flew south and went from post to post, where they were received very warmly. While en route to Kibbutz Be'eri, the troupe's truck drove over a landmine. Troupe member Ohela Halevy was seriously injured and recognized as an IDF disabled veteran. This event of course changed things and it was necessary to reorganize and even write new material. Director Shmuel Bunim came into the picture and new troupe members were recruited.

Hefer wrote lyrics for melodies by Sasha Argov, Moshe Wilinsky, Parshko and David Zehavi.

The Chizbatron's most well known songs included: Hare'ut (The Friendship), Hayu Zmanim (There were Times), Hen Efshar (Yes, it's Possible), Hey Ha'Jeep (Hey, the Jeep), Hakol Inyan Shel Ofi (It's all a Matter of Character) and more.

חותמת אירוע להופעת הבול SPECIAL CANCELLATION

The Chizbatron staged four productions during its military tenure and a fifth as a civilian theater. Shaïke Ophir did not participate in the fifth production, because he left to study mime under Marcel Marceau in Paris. His absence was felt immediately and the fifth production was not popular among audiences, despite its high level material (which may have been overly political).

Some Chizbatron members went on to study at the Cameri Theater acting school and others returned to their private lives. We were left with wonderful memories which we carry with us to this day. Today there are only three living former Chizbatron members: Naomi Polani, Shlomo Bar-Shavit and Rivkaleh Kramer. We continue to meet monthly to reminisce.

Rivkaleh Kramer

Description of the Stamp and First Day Cover

The stamp and first day cover feature a photo of the Chizbatron members performing in a tent. Courtesy of: the Palmach Museum. Part of a drawing by Arie Navon appears on the stamp, from the Israeli Museum of Caricature and Comics, Holon, courtesy of the family. The Palmach insignia is also featured.

השירות הבולאי - טל: 076-8873933
שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 6108101
The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933
Sderot Yerushalayim, Tel-Aviv-Yafo 6108101 12
www.israelpost.co.il * e-mail: philserv@postil.com

הנפקה:	February 2018	פברואר
מידת הבול (מ"מ):	H 30 ג / W 40 ר	
לוח:	1078	
בולים בגיליון:	15	
שבליים בגיליון:	5	
שיטת הדפסה:	Offset	אופסט
סימון אבטחה:	Microtext	מיקרוטקסט
דפוס:	Cartor Security Printing, France	